

Sveriges Ridgymnasium, Varberg

Rektorn vid Sveriges Ridgymnasium Varberg

Beslut för gymnasieskola

efter tillsyn i Sveriges Ridgymnasium Varberg
i Varbergs kommun

Tillsyn i Sveriges Ridgymnasium Varberg

Sveriges Ridgymnasium Varberg besöktes av Skolinspektionen den 3 december 2013.

Fakta om skolan

Huvudman för Sveriges Ridgymnasium Varberg är Sveriges Ridgymnasium AB med organisationsnummer 556681-4504. Skolan följer läroplanen för gymnasieskolan, Lgy 11.

Sveriges Ridgymnasium Varberg har vid tillsynsbesöket 66 elever. Av dessa läser 19 elever Naturbruksprogrammet inriktning lantbruk och 47 elever Natur inriktning djur. Vid skolan finns det 1 elev i yrkesintroduktionsprogram.

Skolinspektionen har i samband med tillsynen haft kontakt med Varbergs kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Varbergs kommun har svarat att de inte nyttjat sin rätt till insyn i Sveriges Ridgymnasium Varberg.

Vid skolan bedrivs läsåret 2013/14 följande program och inriktningar:

Årskurs 1:

-Naturbruksprogrammet, inriktning lantbruk

Årskurs 2 och 3:

-Naturbruksprogrammet, inriktning djur

Sveriges Ridgymnasium AB har godkännande som huvudman för nationellt godkänd idrottsutbildning (NIU).

Skolan har elever som bor inackorderade i Varberg på grund av långt avstånd mellan hemmet och skolan.

Kunskapsresultat

Av Skolverkets officiella statistik för år 2013 framgår att andelen elever med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier vid Sveriges Ridgymnasium Varberg var 100 procent. Den genomsnittliga betygspoängen för skolan som helhet var 16,0 (riket 14,0) för avgångseleverna år 2013.

Andelen elever med minst G i kärnämneskurser var 100 procent i de ämnen som redovisas i officiell statistik för avgångselever läsåret 2012/13.

Betygsstatistik för Sveriges Ridgymnasium Varberg innefattar enbart ett program. Det ska noteras att betygsstatistik för Sveriges Ridgymnasium Varberg

innefattar i jämförelse med riket få program och inriktningar. Det är dessutom få elever vid varje program och inriktning vilket innebär att betygsresultat för enskilda elever ger ett osäkert statistiskt underlag

Helhetsbedömning

Den regelbundna tillsynen visar att rektorn, sedan han tillträdde sin tjänst hösten 2013, arbetar aktivt för att kartlägga skolans behov och identifiera utvecklingsområden. Skolinspektionen har kommit fram till att rektorn behöver säkerställa att skolan utvecklas inom flera övergripande processer.

Lärarnas samverkan med sikte på programmets examensmål behöver utvecklas. Det sker nu i olika former och i varierande grad beroende på teoretiska och praktiska ämnen och lärare. Tillsynen visar att flera av skolans elever saknar kunskap om utbildningsmålen. Rektorn och samtliga lärare måste skapa en gemensam strategi för hur de ska medvetandegöra eleverna om vilka övergripande mål utbildningen har såsom läroplanens mål och examensmål.

Vidare visar tillsynen att det finns elever som har svårt att studera i skolan under skoltid på grund av för stökiga och oroliga lektioner. Skolan har genomfört olika åtgärder i syfte att säkerställa att alla elever tillförsäkras studiero men Skolinspektionen bedömer att skolans insatser inte varit tillräckliga. Därför måste rektorn och lärarna skyndsamt se till att vidta sådana åtgärder så att elevers ordningsstörande beteenden upphör.

Skolan behöver ta fram en struktur för det systematiska kvalitetsarbetet och säkerställa att det tar sin utgångspunkt i skolans resultat och att resultatet analyseras i förhållande till de nationella målen. Rektor behöver ta ansvar för att det systematiska kvalitetsarbetet omfattar analys av kunskapsresultaten såväl som skolans arbete med särskilt stöd. Detta för att få kunskap om varför resultaten ser ut som de gör och i och med det kunna utveckla och pröva nya metoder. Vidare behöver skolan utvärdera och analysera hur de kan förbättra och säkerställa att eleverna kan genomföra sina studier i en god miljö.

Skolinspektionen konstaterar att rektorn och lärarna visar omsorg och tilltro till elevernas förmåga och att skolan erbjuder utbildning i en välskött miljö. All personal är mån om att omedelbart agera om någon konflikt inträffar. Skolan behöver dock arbeta mer förebyggande i vissa frågor exempelvis med hur de kan få till stånd ett mer positivt beteende mellan eleverna i ridhus och stallar. Elevhälsans uppdrag behöver tydliggöras för elevhälsans representanter och deras roll förstärkas i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på några områden som huvudmannen måste åtgärda för att tillförsäkra alla elever en likvärdig utbildning. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sveriges Ridgymnasium, Varberg att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 5 maj 2014 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Sveriges Ridgymnasium, Varberg måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Rektorn och lärarna ska klargöra för elever vilka mål utbildningen har
- Lärarna ska samverka i arbetet med att nå utbildningens mål

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna informeras om vad som gäller i fråga om inflytande och samråd. De ska också informeras om huvuddragen i de bestämmelser som gäller för utbildningen. Rektorn ansvarar för att sådan information lämnas. Enligt läroplanen är det en förutsättning för elevernas möjligheter att utöva inflytande över utbildningen och ta ansvar för sina studieresultat att skolan klargör för eleverna vilka mål utbildningen har liksom vilka rättigheter och skyldigheter elever har. Vidare ska, enligt läroplanen, läraren samverka med andra lärare i arbetet med att nå utbildningsmålen. Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven får möjligheter till ämnesfördjupning, överblick och sammanhang.

Eleverna uppger i intervju att inte alla lärare berättar om målen och kunskapskraven inför ny kursstart. I intervju med lärarna framgår att det varierar mellan lärare och kurser i hur stor utsträckning lärarna tar upp målen och kunskapskraven. Som exempel kan nämnas att det finns lärare som uppger att de går igenom målen inför varje ny kurs och även återkopplar till dem under kursens gång och det finns de lärare som säger att de inte gör det så noga utan bara i början av kursen. I häst- och ridkurser säger lärare att de använder sig av flera sätt för att synliggöra målen, exempelvis i terminsplaneringar, på väggarna och genom att de lägger ut dem på sociala medier.

Det framgår av elevintervjun att inte alla känner till vad examensmål är. Arbetet med att förmedla examensmålen är, enligt lärarna, svårt och de säger att de vet om att de inte fått alla elever att förstå innebörden av dem. Lärare uppger att skolan inte har en gemensam strategi för hur de ska informera om examensmålen. Rektor bekräftar i intervjun att det varierar mellan lärare hur de arbetar med att informera om examensmålen. Vidare framgår i rektorsintervjun att det finns ett behov av att säkerställa så att alla lärare arbetar på ett gemensamt sätt med att få eleverna till att få förståelse för examensmålen.

Eleverna uppger att de inte alltid ser något sammanhang mellan olika ämnen. I intervju med lärare förmedlas att det saknas styrning och tydlighet i hur de ska samverka och att det varierar mellan praktiska och teoretiska ämnen hur mycket de samverkar för att eleverna ska nå utbildningens mål. Lärare i stallämnen beskriver att de ofta samverkar och genomför gemensamma teman och samplanerar medan lärare i teoretiska ämnena uppger att de sällan samverkar med andra lärare och ämnen. Både lärare och rektor påpekar att det är svårt att få till samverkan mellan teoretiska och stall- och ridämnen på grund av det geografiska avståndet mellan stall och skolans övriga lokaler. Vidare bekräftar rektor att det varierar mellan ämnena i hur stor utsträckning de samverkar och säger att det vid enstaka tillfällen sker samverkan mellan teoretiska och praktiska ämnen men att det mestadels sker mellan programgemensamma ämnen.

Utredningen visar att lärarna inte alltid klargör för eleverna vilka mål, kunskapskrav och examensmål utbildningen har. Av utredningen framgår även att lärarna inte alltid samverkar med varandra för att möjliggöra för eleverna att nå utbildningens mål. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 14 § skollagen

Lgy 11 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter och
2.1 Övergripande mål och riktlinjer, Kunskaper

Trygghet och studiero

Bedömning

Sveriges Ridgymnasium, Varberg måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Skolmiljön ska präglas av trygghet och studiero
- Det ska finnas en plan mot kränkande behandling som anger de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling det aktuella året samt innehåller en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts

Motivering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Eleverna uppger i intervjun att det är problem med studieron under lektionerna och att de inte kan få den hjälp de behöver. De berättar att det finns elever som stör undervisningen men att inte alla lärare säger till de som stör. Vidare beskriver eleverna att de som vill studera ofta får klara sig själva och att det är så stökigt på lektionerna att de har svårt att kunna prestera något. Det framkommer även att det finns elever på skolan som väljer att inte arbeta på lektionstid för att istället ta med skolarbetet hem för att över huvud taget kunna få något gjort av skolarbetet.

Lärarna bekräftar att det stundtals är oroligt och stökigt i klasserna och de anser att skolan behöver arbeta med att förbättra studieron. Av genomförda intervjuer med lärare framgår att det inte finns någon gemensam strategi för hur de ska arbeta med att förbättra studieron. Det framgår även av lärarna att de anser att en följd av den dåliga studieron är att de inte alltid kan ge alla eleverna den hjälp de behöver. Rektorn bekräftar i intervjun att det är problem med studieron i vissa grupper och att han fått reda på det genom signaler från både lärare och elever. Vidare beskriver rektorn att de genomfört insatser för att förbättra studieron men att det, trots insatser, fortfarande är oroligt på vissa lektioner. Det framgår av intervjun med lärare och rektorn att skolan inte tagit reda på vad den oroliga studiemiljön beror på inte heller framgår hur skolan ska arbeta vidare.

Det finns en övergripande plan mot diskriminering och kränkande behandling för läsåret 2013/14 som gäller alla ridgymnasierna. Sveriges Ridgymnasium i Varberg har tagit fram en plan som gäller för deras verksamhet specifikt.

Planen som gäller för Sveriges Ridgymnasium i Varberg redovisar under rubrik "Kartläggning" vilka riskområden som finns på skolan. Åtgärder för att komma till rätta med riskerna beskrivs men de är inte tydliga, konkreta och målinriktade. Som exempel kan nämnas att skolan identifierat stallet som ett riskområde och beskriver i planen att det där kan förekomma kommentarer om utrustning, kläder, privata hästar, skolhästar etc. Åtgärden som är kopplad till riskområdet "stallet" beskriver att alla tillsammans ska: "Respektera varandra som vi är. Tänk på att vi alla har olika förutsättningar och intressen. Även hästarna ska respekteras." men det saknas konkret redogörelse för hur rektor med personal ska arbeta förkomma till rätta med problemet. Vidare framgår inte av planen när och vems ansvar det är att åtgärderna genomförs.

Under rubrik "Mål och arbetsområde" finns ytterligare exempel på att åtgärder som skolan beslutat om att vidta för att motverka kränkande behandling inte är tillräckligt tydligt beskrivna. I planen står att skolan har som mål att: "Alla ska känna sig trygga vid ridning. Det är viktigt för säkerheten att kunna fokusera på hästen och inte på vad som händer på läktaren." och beskriver vidare som åtgärd för att nå målet att: "arbetet med dessa frågor kommer att ske genom information, gruppövningar. Diskussioner, genom att personal finns ute i verksamheten och genom samtal vid olämpligt beteende." Till målen finns inga konkreta åtgärder redovisade.

Utredningen visar att skolan i högre grad måste sträva efter att skapa en god miljö för lärande och utveckling så att eleverna får studiero på lektionerna. Utredningen visar också att skolans plan mot kränkande behandling inte är utformad i enlighet med skollagens krav eftersom åtgärderna som beskrivs i planen inte är tydliga, konkreta och målinriktade. Skolans verksamhet uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

5 kap. 3 § och 6 kap. 8 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning**

Sveriges Ridgymnasium, Varberg måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Rektorn ska ansvara för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen
- Rektorn ska ta ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat

Motivering

Enligt skollagen ska varje huvudman inom skolväsendet på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Sådan planering, uppföljning och utveckling av utbildningen ska genomföras även på skolenhetsnivå. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enheten genomförs. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. I läroplanen anges att rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Av dokumentstudier och intervjuer med lärare och rektorn framgår att det på skolenheten inte bedrivs ett arbete med att analysera kunskapsresultaten och måluppfyllelsen i förhållande till de nationella målen.

Rektorn berättar att han tillträdde sin tjänst som rektor på skolan höstterminen 2013 och att han som nyanställd ärvde en organisation som inte hade strukturer för systematiskt och dokumenterat kvalitetsarbete. Rektorn uppger att ingen sammanställning och analys av föregående års resultat finns på skolan men att han idag arbetar aktivt med att följa upp resultaten och måluppfyllelsen. Av skolans kvalitetsrapport och resultatuppföljning, som skickats till Skolinspektionen, kan Skolinspektionen utläsa att utvärdering och analys i förhållande till de nationella målen saknas.

Av intervjun med elevhälsan framkommer att skolan brister i att följa upp arbetet med att ge särskilt stöd. Elevhälsans representanter uppger vid intervjutillfället att de inte har kunskap om hur många åtgärdsprogram och elever med F som finns på skolan, inte heller har de kunskap om de åtgärder som sätts in ger någon effekt. Rektorn uppger i intervju att varje individs åtgärdsprogram följs upp och berättar vidare att resultatsammanställningar av antal F samt åtgärdsprogram görs. Av skolans kvalitetsrapport och resultatsammanställning framgår dock inte att det finns en dokumenterad utvärdering och analys av effek-

terna av skolans arbetssätt och övergripande arbetsprocesser gällande särskilt stöd.

Utredningen visar att rektorn inte tar ansvar för att det bedrivs ett dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete bestående av utvärdering och analys i förhållande till de nationella målen. Det saknas dokumenterad utvärdering och analys av kunskapsresultaten. Det saknas dokumenterad analys av effekterna av skolans arbete med särskilt stöd. Därmed saknar rektor de underlag som behövs för att tydliggöra vilka nya prioriteringar, pedagogiska insatser och organisatoriska förändringar som kan behövas i verksamheten. Det blir då även svårt för skolans rektor och lärare att förstå varför resultaten ser ut som de gör både på individ- och skolnivå. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 4-6 §§ skollagen

Lgr 11, 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Erbjudande av utbildning

Bedömning

Sveriges Ridgymnasium, Varberg måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning.

- Elevhälsan ska arbeta förebyggande och hälsofrämjande

Motivering

Skollagen anger att det ska finnas elevhälsa för eleverna. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande, och elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 276) betonas att arbetet med elevhälsa förutsätter en hög grad av samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper i skolan. Det anges även att elevhälsan har ett särskilt ansvar för att undanröja hinder för varje enskild elevs lärande och utveck-

ing. De mer generellt inriktade uppgifterna, där elevhälsans medverkan är viktig, rör bland annat elevernas arbetsmiljö och skolans värdegrund.

Sveriges Ridgymnasium Varberg har ett entreprenadavtal med ett företag som tillhandahåller skolsköterska, kurator, skolpsykolog och skolläkare. Enligt det avtal som huvudmannen har med företaget ska elevhälsan avlasta rektor bland annat med uppdatering av verksamheten när det gäller genomförande av kontinuerlig analys av verksamheten, så att åtgärder kan vidtas för att förbättra det hälsoförebyggande arbetet.

I avtalets beskrivning av skolsköterskans arbetsuppgifter uppges att skolsköterskan ska delta då nya policydokument utarbetas, identifiera problemområden och driva förändringsarbete. I avtalet står att kurator ska bidra som skolans socialarbetare med psykosocial kompetens i elevhälsoarbete på såväl individ- och grupp- som organisationsnivå. I arbetsuppgifterna ingår även enligt avtalet att ingå som resursperson vid upprättande och implementering av handlingsplaner i värdegrundsarbete och mot mobbing och andra kränkande beteenden. Enligt avtalet ska även skolpsykolog delta i skolans elevhälso-teamsmöten.

Vid intervjutillfället med representanter från elevhälsan samt av verksamhetsredogörelsen framgår att skolsköterskan finns på skolan i snitt fyra timmar per vecka. Det framkommer att skolläkare är på skolan en gång per termin och att kurator är på skolan en timme varannan vecka, samt vid behov. Psykolog konsulteras vid behov och skolan anlitar en specialpedagog vid behov.

Vid intervjutillfället med rektorn framgår att elevhälsans representanter ska träffa rektorn en gång per månad för elevhälsomöte. Vidare framkommer av tillsynen att, förutom entreprenadavtalet, så har skolan riktlinjer för hur elevhälsan ska arbeta förebyggande och hälsofrämjande samt bidra till elevernas utveckling mot målen. Dokumentstudier av skolans riktlinjer för elevhälsans arbete visar på att riktlinjer för skolläkaren och skolpsykologen inte omnämns.

De intervjuade representanterna för elevhälsa uppger i intervju att de inte känner till skolans riktlinjer. Elevhälsans representanter säger även att de inte fått i uppdrag att arbeta förebyggande och hälsofrämjande av rektorn. De uppger även att det ges för lite tid för att de ska kunna driva något sådant arbete på eget initiativ. Skolsköterskan säger att hon har sitt basprogram att följa och att när hon är på skolan har hon öppen mottagning. Specialpedagogen säger att hon anlitas för enskilda elevärenden samt har i uppdrag att vara med på elevhälsomöten men att det endast varit ett elevhälsomöte under hösten.

Vidare framgår av elevhälsan att de inte har kunskap om hur skolan arbetar förebyggande mot kränkande behandling. Inte heller känner elevhälsan till hur många åtgärdsprogram som finns på skolan. De säger även att de inte gått ige-

nom alla åtgärdsprogram som finns vilket i sig gör att de inte har kännedom om vilka elever som är i behov av särskilt stöd är. Vidare berättar de att de ser att behov av förebyggande och hälsofrämjande arbete finns på skolan men säger samtidigt att det inte finns utrymme för det inom deras avtal. Rektorn uppger att elevhälsan vid skolan i huvudsak arbetar reaktivt.

Utredningen visar att elevhälsan inte arbetar förebyggande och hälsofrämjande. Skolans verksamhet uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har jurist Julie Svane och utredare Karin Yllö-Werner deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Magnus Haglund
Enhetschef

Caroline Klintenberg
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.